

Výstavba nového kostela ve farnosti BRNO-LESNÁ

Inzertní příloha Katolického týdeníku 42/2016

11. - 17. října 2016

Kostel jako požehnání a pouto jednoty

Milí přátelé,
v souvislosti s blížícím se zahájením stavby kostela v Brně-Lesné mám hned několik důvodů k díkům a vděčnosti Bohu za jeho věrnost a doprová-

zení našich lidských snah. Především mám radost, že se završuje několik desítek let trvajících úsilí obyvatel tohoto historicky prvního brněnského sídliště o vybudování svého vlastního kostela. O jeho realizaci usilovali již v roce 1968, nastupující období normalizace však záměr na dlouhou dobu zhatilo. Věřící z dvacetitisícového sídliště museli jezdit na bohoslužby do vzdálenějších brněnských čtvrtí...

Po revoluci se k této myšlence skupina místních laiků vrátila a nyní, po dalších dlouhých letech, se konečně zahájení stavby chrámu zasvěceného brněnské rodačce, dnes již blahoslavené řeholní sestře Restitutě Kafkové, blíží. Že se právě ona stane patronkou tohoto kostela, je dalším důvodem k radosti, protože její život a věrnost Kristu i v utrpení je slávou církve.

Přeji otci Pavlu Hovězovi i celé farnosti, aby se kostel v Lesné stal pro všechny obyvatele požehnáním a poutem jednoty. VOJTĚCH CIKRLÉ, diecézní biskup brněnský

Představa architekta o podobě budoucího kostela v Brně-Lesné.

Repro farnost Brno-Lesná

Úsilí provázejí podivuhodná Boží znamení

Příprava stavby kostela v Brně-Lesné je spojena s mnoha podivuhodnými zásahy Boží Prozřetelnosti, které nás utvrzují v tom, že jsme na dobré cestě a že nemáme malomyslně, přestože se toto dílo táhne už dvě desítky let. S trochou nadsázky říkávám, že je to milion malých a velkých kroků, které musíme učinit, než bude kostel stát. O některých Božích znameních vám budu vyprávět.

Když jsem na podzim roku 2005 nastoupil do farnosti Lesná, byla stavba dosavadního duchovního centra pořízena hlavně z darů obětavých farníků, jejich příbuzných a přátel a několika štědrých kněží. Přesto to nestačilo a duchovní centrum bylo zatíženo dluhem 5,5 milionu korun. Na samotnou stavbu kostela nebylo ani pomyslení.

Nejprve bude třeba splatit dluh. Ale jak? Farníci byli už značně finančně vyčerpaní. Naše duchovní centrum stálo přes devatenáct milionů. Samozřejmě jsme s prosbou o příspěvek obešli různé firmy, které na Lesné podnikají, ale výsledek byl velmi slabý. Ani naše biskupství, které se samo potýká s finančními problémy a musí rušit místa pastoračních asistentů, protože nemá na jejich platy, nám nemohlo pomoci.

Nedělní sbírka

Napadlo mě poprosit všechny duchovní správce v diecézi o jednu nedělní sbírku. Vždyť přece stavba kostela by měla být záležitostí solidarity, ne-li celé diecéze, tak alespoň brněnských farností. Věřící z Lesné přece

celá léta navštěvovali i jejich kostely a i díky jejich příspěvkům se dařilo tyto kostely udržovat a opravovat. Postavit nový kostel přece nemůže být záležitostí jen kroužku nějakých nadšenců. Je to úkol, který přesahuje jejich možnosti a síly... To se mi honilo hlavou.

Protože nebylo možné otisknout tuto prosbu v našem diecézním oběžníku, napsal jsem osobní prosebný dopis zhruba dvěma stovkám farářů, kteří spravují celkem 451 farností naší diecéze. Asi desetina kněží a farností nás podpořila, někteří v průběhu let i opakovaně. Zvláště některé velké osobnosti, kněží, kteří dostali odškodnění za pobyt v kriminále nebo u PTP a dobře chápali potřebu kostela na ateistickém sídlišti, nám darovali i větší částky. Avšak devadesát procent

správců farností přešlo naši prosbu taktickým mlčením. Později jsem se dozvěděl a z různých náznaků pochopil, že někteří kněží považují stavbu kostela na Lesné za zbytečnost a vyhazování peněz. V Brně je prý kostelů dost, ať si lidé jezdí do centra města. Nebrali však v úvahu, že mnozí starší věřící si ce pár set metrů pěšky dojdou, ale jezdit do centra městskou dopravou už je nad jejich síly.

Byli i takoví kněží, kteří se nám víceméně vysmáli. Zvláště jeden mladší kněz mi napsal, že se nad naší prosbou upřímně pobavil, že on sám přišel do farnosti, kde musí mnoho opravovat, a že mu nikdo nic nedá (jak se později ukázalo, v následujících letech

Pokračování na str. 10

Na Lesné chtějí kostel skoro padesát let

Každou neděli se v komunitním centru na sídlišti Brno-Lesná slouží tři mše svaté. Před lety se tu scházelo 200 lidí, nyní přes pět set. Myšlenka výstavby kostela se tu objevila už v šedesátých letech, kdy se sídliště stavělo. Nyní má farnost k dispozici územní rozhodnutí a je podána žádost o stavební povolení. Na jaře by se mělo poprvé kopnout do země.

Novému sídlišti od začátku chybělo duchovní zázemí. Proto v uvolněné atmosféře roku 1968 vznikla mezi obyvateli Lesné iniciativa volající po výstavbě kostela. Nositeli ideje byli tehdy básník Václav Renč a filozof Radovan Perka. Záměr byl zmařen následující normalizací.

K životu byl projekt znovu vzkříšen v prosinci 1989. Skupina laiků se pod záštitou řeholních společenství nejprve dominikánů, potom starobrněnských augustiniánů a nakonec jezuitů pustila do realizace.

Nejprve byla uzavřena s městem Brnem smlouva o pronájmu pozemku na 99 let s předkupním právem nájemce. Následoval projekt na dnes již fungující objekt duchovního centra. To bylo otevřeno 2. října 2004 a kromě řady akcí slouží i jako prozatímní objekt pro konání bohoslužeb.

Po výstavbě kostela bude stávající duchovní centrum sloužit ke společenským účelům. Bude zde víceúčelový sál, knihovna, učebny a zázemí

Zájem o akce v komunitním centru je značný. Jiřího Grygara si přišel poslechnout celý sál.

Snímek Karel Pažourek

s možností tu uspořádat výstavu nebo koncert, hrát divadlo nebo třeba ping-pong. Obdobně fungují například střediska při kostele v Brně-Žabovřeskách nebo v Ostravě-Zábřehu.

V obou jmenovaných místech využívá společenské prostory široká veřejnost, probíhají tam cvičení matek s dětmi, setkání seniorů, zkoušky sborů apod. V suterénu pod kostelem i stávajícím

centrem je naplánováno parkoviště. Kostel bude ohleduplný k životnímu prostředí a díky moderním technologiím dokáže spotřebovat minimum energie. (pal)

Úsilí provázejí podivuhodná Boží znamení

Dokončení ze str. 9

opravil kostel i faru z několikamilionové dotace od obce a kraje). Vzal jsem jeho nářky vážně. Říkal jsem si: Když jsou takoví chudáci a my po nich chceme jednu nedělní sbírku, bylo by fér, kdybychom jim my sami darovali jednu naši sbírku. Bylo to asi 7 800 korun. Pan farář si náš dar ihned vzal.

Vzápětí přišla Boží odpověď: ještě předtím, tentýž den ráno, mi náš pan kostelník říkal, že má zajet do svého rodiště, kde nám jeden starý kněz chce darovat nějaký příspěvek. Shodli jsme se na tom, že by bylo velmi pěkné, kdyby mohl přivést deset tisíc (tím bychom náš dar hned dostali zpět). Pan kostelník přivezl dvacet tisíc. „Dej, a bude ti dáno...“

Dolary na letenku

Před časem jsme pozvali na mši svatou a následující besedu bývalého brněnského světitelů biskupa Mons. Petra Esterku z Ameriky. Byl pověřen pastorační péčí o české katolíky na celém světě a v době mého působení

ní mezi krajany v Německu byl mým nadřízeným. Jednou za rok přiletí na pár týdnů do staré vlasti.

Několik dnů před jeho návštěvou mě napadlo, že bychom mu měli dát nějaký příspěvek na letenku. V Americe si každá farnost musí vydržovat svého kněze sama a kdoví, jaké jsou jeho možnosti, i když je biskupem.

Pak mě napadlo dát mu rovnou dolary z naší sbírky valut. V roce 2006 jsme totiž zahájili sbírku zrušených peněz. Původně to bylo ze zemí, které místo národních měn přijaly euro, ale lidé nám posílají všechno možné, například i různé exotické měny nebo staré neplatné peníze. Vše ještě můžeme vyměnit nebo využít pro sběratele. Od stovek subjektů – farností i jednotlivců – jsme dosud nasbírali odhadem tři tisíce kilogramů mincí a bankovek a získali jsme za ně asi tři miliony korun. Práci, která je s tím spojená, si těžko kdo umí představit...

Roztřídnění peněz je pak nutné dopravit do národních bank příslušných zemí. Nejvíce bývá slovenských korun, šilinků, marek či lir, zato dolarů přichází poměrně málo.

Zjistil jsem, že máme rovných 350 dolarů, které jsme za několik let nasbírali a dosud jsme je nevyměnili. Zajímavé bylo jejich složení: 150 bylo z těch, které lidé zřejmě neudali v obchodě, protože to byly drobné bankovky, většinou potrhané, polité, popsané... Z toho se vymykaly dvě stodolarové bankovky, divně zkrabacené, podezřelé... Jedné paní jsme je půjčili na cestu do Izraele, kde ji s tím odmítli. Možná byly falešné.

Nechám otce biskupa, aby si vybral: buďto si vezme ty dolary, nebo mu dáme adekvátní částku v korunách. Řeknu mu, že bychom ale byli rádi, kdyby si vzal spíš ty dolary, které nám zde žádný směnárník nevymění, a on to může v Americe vyměnit v bance a zeptat se na ty stodolarovky.

Několik hodin po tomto rozhodnutí přišel jeden pán a přinesl nám na kostel čtyřicet tisíc. Náhoda? Několikrát za rok se stane, že někdo přinese i větší částku, ale snad jen slepý by zde neviděl souvislost...

Tím to však neskončilo. Otec biskup se rozhodl vzít si ony dolary. Ty podezřelé zkoumal proti světlu a pro-

hlásil, že jsou možná jen vyprané a že je vymění v bance.

Druhý den jsem navštívil svou rodnou farnost, která nám mezi prvními věnovala cizí a neplatné peníze. Věřící kvůli mně jako svému rodákovi velmi ochotně prohledali zásuvky a dali nám, co měli. Už dávno, aspoň rok, z této farnosti nic nepřišlo.

Navštívil jsem svoji sestru, která mi předala obálku, že prý nějaká paní ještě doma něco našla a že nám to posílá. Bylo tam 350 dolarů v několika pěkných bankovkách.

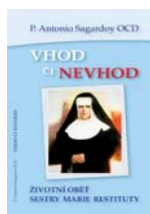
Darovali jsme 350 dolarů pochybné kvality, které jsme nasbírali za několik let. Okamžitě jsme je dostali zpět.

Bůh je veliký. Hovoří k nám mnoha různými způsoby a znameními. Nejsou vždy až tak silná, jak jsem zde popsal, ale jsme-li dost pozorní, můžeme různé malé i velké Boží doteky zakoušet skoro každý den. P. PAVEL HOVĚZ

Úryvek z připravované knížky pro dárce a podporovatele stavby kostela v Lesné Bude vám dáno. Malé příběhy o naději III

Knihy vydané jako poděkování dárcům

Přinášíme přehled knih a kalendářů, které dosud vydalo duchovní centrum v Brně-Lesné. Publikace slouží jako poděkování pro dárců, kteří přispěli na stavbu kostela.

P. Antonio Sagardoy OCD: *Vhod či nevhod. Životní obět sestry Marie Restituty.* Poutavě psaný životopis patronky budoucího kostela v Brně-Lesné.

Devět dní s blahoslavenou sestrou Marií Restitutou. Novéna obsahující úryvky z dopisů sestry Restituty z celý smrti.

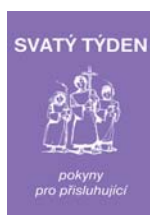
P. Pavel Hověz: *Pane, nauč nás modlit se. Úvahy nad modlitbou Páně.* Kniha místního duchovního správce uvádějící do základní křesťanské modlitby Otče náš.

P. Jan Nekuda, P. Pavel Hověz: *Komentář ke mši svaté.* Brožurka rozebírající jednotlivé části mše svaté, je možné číst i během liturgie.

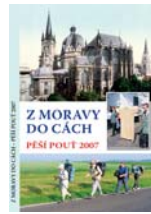
P. Pavel Hověz, Jan Rychtářík: *Svatý týden. Komentář k liturgii.* Brožurka přibližující věřícím velikonoční liturgii.

P. Pavel Hověz, Jan Rychtářík: *Svatý týden. Pokyny pro příslušující.* Doplnění předchozí brožurky.

P. Josef Kolářek: *Bílý mučedník. P. Antonín Zgarbík SJ.* Osobně laděný životopis jezuita a politického vězně, který zemřel na následky komunistického věznění.

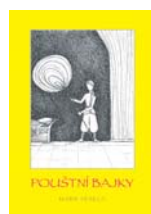
P. Jan Peňáz: *Z Moravy do Cách. Pěší pouť 2007.* Deník zaznamenávající pěší putování, jehož cílem bylo uctění ostatků na poutním místě, které založil Karel IV.

Pod ochranu Tvou. Malé příběhy o naději. Soubor svědectví o pomoci Panny Marie v běžném životě farníků z Lesné i dalších lidí, kteří nám poslali svůj příběh.

Pros, i tobě bude dáno. Malé příběhy o naději II. Druhý soubor svědectví o pomoci Panny Marie a životě v Boží blízkosti, se sbírané od obyčejných lidí.

Marie Veselá: *Pouštní bajky.* Soubor pohádkových příběhů pro děti i dospělé.

Jaroslava Cýrusová: *O vodníčku Štěpánkovi.* Pohádkový příběh pro malé čtenáře.

Stolní kalendář na rok 2011 – patroni našeho duchovního centra P. Martin Štěředa a bl. Marie Restituta Kafková.

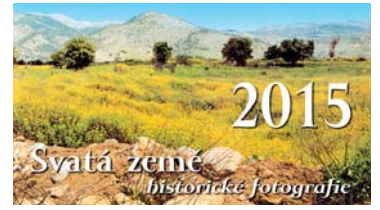
Stolní kalendář na rok 2012 – život a smrt kněze Jana Buly, popraveného komunistickým režimem, kandidáta blahořečení.

Nástěnný česko-německý kalendář na rok 2013 – Blahoslavená Marie Restituta Kafková, roz. Helena Kafková, mučednice.

Stolní kalendář na rok 2014 – *Budete mými svědky*, portréty lidí trpících pro víru za nacistického a komunistického režimu I.

Stolní kalendář na rok 2015 – Svatá země, historické fotografie z počátku 20. století.

Stolní kalendář na rok 2016 – *Hrdinové víry*, portréty lidí trpících pro víru za nacistického a komunistického režimu II.

Stolní kalendář na rok 2017 – *Svědkové víry*, portréty lidí trpících pro víru za nacistického a komunistického režimu III.

■ Tyto knihy jsme vydávali průběžně jako poděkování dárcům, ale zároveň jsme jejich prostřednictvím chtěli seznámit veřejnost s některými osobnostmi církve. V kalendářích jsme nejprve chtěli představit patrony našeho duchovního centra, blahoslavenou sestru Restitutu a P. Martina Štěředu, a protože se ukázalo, že se o nich příliš neví, přivedlo nás to k nápadu prezentovat popravené kněze z tzv. babického procesu Jana Bulu a Václava Drbolu.

■ Dalším logickým krokem bylo představit i jiné osobnosti, které ve 20. století trpěly pro víru. Postupně tak vznikly tři řady kalendářů, ve kterých jsme přinesli medailony více než 150 osobností českého katolicismu – kněží, biskupů,

řeholníků a řeholnic, osobností skryté církve i aktivních laiků.

■ Většina publikací již je rozebraná, k dispozici jsou pouze tyto publikace: *Vhod či nevhod*; *Pane, nauč nás modlit se*; *Devět dní s bl. sestrou Marií Restitutou*; *Svatý týden* (komentář k liturgii i pokyny pro příslušující) a *Komentář ke mši svaté*. Zájemcům, kteří si napíší na e-mail brno-lesna@dieceze.cz nebo zavolají na číslo 724 772 349, je za dobrovolný příspěvek zašleme.

■ K dispozici bude i nově připravovaný soubor svědectví a příběhů ze života, tentokrát s názvem *Bude vám dáno*. Malé příběhy o naději III, který vyjde před Vánocemi a který také zájemcům zašleme.

Architekt Marek Štěpán: Moderní kostel chápu

Rozhovor
s architektem
**MARKEM
ŠTĚPÁNEM,**
tvůrcem

návrhu stavby nového
kostela v Brně-Lesné.

V jednom rozhovoru říkáte, že „navrhovaná stavba kostela je výrazově jednoduchá a čitelná“. V čem konkrétně spočívá její jednoduchost a čitelnost?

A proč jste se pro ni rozhodl?

Kostel byl odjakživa místem pokoje. V době, kdy máme přebytek informací, vizuálních i jiných vjemů, by kostel měl být logicky i místem pokoje od těchto ruchů. Proto dnes vnímám stavbu kostela jako nutně jednoduchou, v jakémsi protipólu k barokní převeliké zbožnosti. Dnešní věřící nemá potřebu, aby každé místo stěny a prostoru bylo pomalované, vymodelované nebo popsané výtvarnými motivy s příběhem, všude nemusí být obraz, socha nebo štuková výzdoba. V baroku, kdy mnozí lidé neuměli číst, byly zdi kostela takovým komiksovým příběhem, dnes jsou spíše prostorem pro imaginaci, pro ztišení, místem optického odpočinku či – chcete-li – optického pokoje. Proto ta jednoduchost.

Čitelností mám na mysli poznatelnost stavby. Musí být jasné, že se nejedná o bytový dům, galerii, muzeum nebo halu, ale že stavba je kostelem. Na Lesné kostel nemůže

konkurovat okolním stavbám, devítipodlažním bytovým domům svou velikostí. I proto je výrazově jednoduchý a čitelný. Zvolená minimalistická forma je ale dostatečně silná

i ve svém nevelkém objemu a vytváří dominantu jině úrovně. To podporují i zvolené základní geometrické tvary – kruh pro kostel, trojúhelník pro věž a obdélník pro plato. Kruh, na němž je postaven půdorys kostela, je odvěkým symbolem nebe a věčnosti. Kruh je zároveň blízký současné liturgii, která je obrazem společenství apoštolů s Ježíšem kolem stolu při poslední večeři. Svou formou tak předjímá vnitřní ztišení člověka, který do něj vstupuje.

Interiér kostela je rovněž jednoduchý, zároveň soustředěný a ubraný. Měkké a strohé křivky stavby vytvářejí odhmotněný vnitřní prostor tvarovaný světlem z horního kruhového okna. Cílem je nepřímé měkké denní osvětlení z jediného velikého okna, při němž nedochází ani k přesvětlení prostoru, ani netvoří kontrastní stíny. Na tomto 80 metrů dlouhém okně je ztvárněna duha jako symbol smlouvy Božího lidu s Hospodinem. Kruhovou duhu je možné opravdu vidět při pohledu shora z letadla letícího ve velké výšce. Světlo se zde stává prvkem, který naznačuje, že je něco za hranicí hmotné skutečnosti.

Jaké byly největší problémy při realizaci návrhu? Podařilo se vám představu, kterou jste měl, naplnit, nebo jste musel udělat nějaké kompromisy?

Největším problémem, jde-li to tak nazvat, byl asi čas. O kostele se zde uvažuje již od roku 1968, vážněji od roku 1989. Svůj první návrh na Lesnou,

Nový kostel vkusně zapadne do dvacetitisícového sídliště.

Repro farnost Brno-Lesná

Pokračování na str. 13

také jako místo optického pokoje

Dokončení ze str. 12

tehdy ještě s klášterem, jsem dělal v roce 1991 jako svůj diplomní projekt na brněnské fakultě architektury u docenta Drápala. Návrh v tehdejší architektonické soutěži uspěl. Poté čas běžel a já jsem se k návrhům Lesné vrátil až v roce 2013. Změnilo se zadání, doba i můj pohled na místo, takže mou prvotní představu se mi určitě naplnit nepodařilo. V uplynulých třech letech, kdy vznikala současný projekt, se kostel vyvíjel, ne však nějak zásadně. Největší vliv na to měl dialog s biskupstvím a farností, z něhož vzešly podnětné názory a výsledná shoda. Každý takový dialog je přínosem pro obě strany, které si naslouchají. Třeba velké kruhové okno kostela bylo inspirováno dialogem s farní radou o podobě světla v lodi kostela.

Myslíte si, že by váš návrh mohl být realizován i na jiném místě, nebo je zcela podřízen okolí – sídlišti Lesná? Návrh vychází z daného místa, každý návrh jím musí být ovlivněn. Místo, na kterém má kostel stát, je pro občanskou stavbu plánováno již od samotného vzniku sídliště. V součas-

ných souvislostech je vybrané místo urbanisticky dost těžké a navržená kompozice kostela, věže a duchovního centra je určena přesně a jen pro toto místo. Kostel má i materiálově souvislosti a výrazovou jednoduchost odkazující se na sídliště – pohledový beton a základní geometrické tvary. Navíc toto sídliště je nejlepším v Brně (pokud ne v republice), a bylo by pro to škoda se na něj neohlížet.

Které stavby moderní sakrální architektury jsou vám blízké? Existuje i nějaká, kterou přímo obdivujete?

Nejbližší jsou mi asi stavby Emila Steffana a Rudolfa Schwarze z druhé poloviny 20. století. Jsou to stavby, které byly postaveny ještě před II. vatikánským koncilem a jeho Konstitucí o posvátné liturgii, ale chápaly liturgii již v nových souvislostech. Jsou tak svěží, že i leckteré dnešní kostely za nimi pokulhávají.

Ze současných mám nejradši kostely Maria Botty a Petera Zumthora. Stavby obou architektů jsou velmi silné, působivé, jednoduché a čitelné. Tedy přesně takové, o jakých jsme mluvili na začátku.

(jt)

Anketa mezi farníky farnosti Brno-Lesná

Proč Lesná potřebuje nový kostel? Co si od něj slibujete?

Stavba kostela je pro farní společenství velkým milníkem a jsem moc vděčný, že právě my jej můžeme zažívat, a naplnit tak snahy a úsilí předchozích generací. Lesná, jako takové město ve městě, kostel potřebuje. Věřím, že po dokončení bude kostel vnímán jako přínos pro všechny. Na jednu stranu se na něj velmi těším, na stranu druhou mám trochu obavy, aby se nezačalo chodit do kostela právě jen kvůli kostelu. Vnímám to v současnosti i jako takovou příležitost pro naše farní společenství, aby kromě stavby pracovalo i na sobě a bylo „hodno“ tak velké věci a daru od Boha, kterým nový kostel bezpochyby je.

DOMINIK LEPLT, 30 let

Do historických brněnských kostelů máme dopravu z Lesné téměř vždy s přeseďáním mezi autobusem a tramvají. Do nového kostela uprostřed sídliště spousta lidí dojde pěšky. Současně používané duchovní centrum v Brně-Lesné je pouze dočasným řešením a pro bohoslužby nevyhovuje. Slibuji si kvalitně zpracovanou stavbu,

snadný přístup, dostatek světla, výbornou akustiku a bezproblémové reprodukční zařízení.

KAREL PAŽOUREK, 77 let

Téměř tisícovka křesťanů na Lesné by si kostel zasloužila, nemusela by dojíždět do jiných farností Brna. Duchovně dosti zanedbané sídliště by tak jistě získalo na kvalitě občanského dovybavení, obnovila by se tím též i možnost znovu získat kulturně-duchovní uspokojení a nové kvality života na jinak velmi pěkném, ale stárnoucím sídlišti. Vždyť nelze vůbec opomenout, že naši ne zrovna bohatí předci téměř na každé vesnici kromě hospod, poštovních úřadů, radnic a podobně postavili menší i větší sakrální stavby – často krásné kostely a chrámy. Tak nějak to patřilo k jejich těžkému životu.

Slibuji si od nového kostela v dnešním rozháraném a materialisticky pojatém životě jistý návrat ke křesťanským kořenům a hodnotám, zkldnění, možnosti sebereflexe, uvědomění si, kam vlastně směřujeme. Může to také být příležitost pro mladou generaci do budoucna, ke zlepšení mezilidských vztahů, navazování nových přátelství nebo aspoň ke vzájemné komunikaci a společenským setkáváním. Tedy ke zvýšení celkové kvality zdejšího života.

JOSEF DOLEŽAL, 73 let

Činnost Dcer křesťanské lásky v Lesné

Jedna ze sester kongregace Dcer křesťanské lásky s dětmi ze sídliště.

Do farnosti Brno-Lesná jsem přišla v roce 2006 jako pastorační asistentka. V té době působila naše komunita na ulici Tyršova v Králově Poli, odkud jsem rok dojížděla do služby do Lesné.

V srpnu 2007 povolal otec Pavel Hověz další sestry, které vytvořily tříčlennou komunitu při zdejší farnosti. Naším posláním ve farnosti je služba nemocným, rodinám s dětmi, dětem a mladým lidem a pomoc při různých aktivitách ve farnosti. Připravujeme nemocné ke svátostem. Jako posilu ke každodennímu kříži v nemoci jim při-

nášíme duchovní pokrm svátostného Spasitele – eucharistii. Mnohé zatoulané ovečky se znovu vracejí do církve a smířeny s Bohem po dlouhých letech přijímají svátosti, což je pro nás velká milost a Boží zázrak. Mnozí nemocní postrádají lásku v rodinách a potřebují vyslechnout a povzbudit. Naším posláním je být nablízku lidem, kteří trpí nedostatkem lásky a pochopení. Na Vánoce a Velikonoce připravujeme s farní charitou balíčky cukroví, které roznášíme nemocným, opuštěným a těm, kteří postrádají lás-

ku v rodinách. S dětmi vyrábíme přáníčka, růžence z korálků, ze kterých mají obdarovaní velkou radost.

V roce 2007 jsme založili farní charitu – Vincentinum, jejíž práce je rozdělena na službu ve farnosti a na misijní činnost. Členky farní charity navštěvují opuštěné a nemocné lidi v domově důchodců nebo v místě jejich bydliště na sídlišti Brno-Lesná. Na Dušičky vyrábějí kytice na hroby a na Vánoce kytičky pro nemocné. Zapojujeme se do Tříkrálové sbírky. Misijní činnost je zaměřena na adopci na

dálku, pletení obvazů pro malomocné a sbírání známek na misie.

Služba dětem spočívá ve výuce náboženství, která probíhá v našem duchovním centru a na základních školách. Předškolní děti se scházejí v klubu Sluníčko, který je společenstvím dětí do 5 let. Schůzky probíhají formou biblických příběhů, divadelních představení, soutěží a her. V roce 2006 vznikla ve farnosti Mariánská družina, kterou navštěvují děti školou povinné. Duchovní formace dětí probíhá v mariánském duchu prostřednictvím přednášek, rozjímání a modlitby. Máme výtvarné dílničky, hry a děti se také učí službě nemocným a starým lidem. Mnozí mladí, kteří patřili do Mariánské družiny, již uzavřeli křesťanské manželství a pokračují ve výchově svých dětí v tomto duchu. Pomáhají také ve farnosti při různých aktivitách, organizují letní tábory, pomáhají s úklidem, doprovázejí nemocné při farních poutích...

V divadelním kroužku děti nacvičují divadelní představení, krojovaná vystoupení a hudební pásma, se kterými vystupují v sociálních zařízeních (hospic, onkologie, domovy důchodců...). Na Vánoce ve farnosti připravujeme s dětmi jesličkovou pobožnost, při které děti zpívají koledy a recitují básničky. Společně s mládeží připravujeme pro malé děti mikulášské besídky. Na jaře děláme dětem radost karnevalem.

Tento rok v červnu se vyměnily sestry, jedna pracuje jako zdravotnice v nemocnici na LDN u Milosrdných bratří, druhá slouží v komunitě, navštěvuje opuštěné lidi a pomáhá při pastoraci ve farnosti, naslouchá starým a nemocným, snaží se je potěšit a poukázat na duchovní hodnoty, aby se připravili na setkání s Bohem.

Sr. MARGITA GROBARČÍKOVÁ

Dopis z Francie

Účastnit se stavby kostela není jen krásné dobrodružství a záslužný čin, ale je to milost, která není dopřána každé generaci. České republice se jí po pádu komunismu dostalo ve zcela neobvyklé míře. Nesmíme přitom zapomenout, že předcházející režim zničil nejméně 210 kostelů!

Naši předkové stavěli kostely, jejichž množství a krásu obdivujeme dodnes. Také vy v Brně-Lesné nebudete kostel pouze pro sebe, ale pro generace, které přijdou po vás. Přejezte si, aby jim jeho krása pomáhala se ztišit, pozvedla jejich duši k Bohu.

Každá stavba kostela je únavným během na dlouhou trať. Plán kostela je již vybrán, zbývá doplnit chybějící

finanční prostředky a získat potřebná povolení, aby stavba mohla začít. Jen Bůh ví, kolik dobré vůle, námahy, sebezapření a sebeobětování se skrývá za touto jedinou větou.

V době, kdy jsou v Evropě ohroženy základní hodnoty civilizace, mezi které patří i náboženská svoboda, je stavba kostela důležitým svědectvím víry, naděje a lásky – tou jedinou možnou odpovědí na fanatickou nenávisť teroristů. Pouze Kristovo učení, hlásající odpuštění a vzájemnou lásku, může v tuto chvíli pomoci lidstvu, aby se odvrátilo od cesty odvety vedoucí k záhubě.

HELENA HAVLÍČKOVÁ,
Vaux, Francie

Farníci z Lesné ve Vídni na cestě za blahoslavenou Restitutou.

Navzájem se poznat a rozšířit společenství

Jedním z důležitých úkolů v nově ustanovené farnosti našeho farního týmu (farář P. Pavel Hověz, trvalý jáhen Jiří Maxa a pastorační asistentka sr. Margita Grobarčíková DKL) bylo vytvořit společenství mladých, kteří by byli její budoucností.

Práce s mládeží byla pod vedením otce Pavla založena na dlouhodobé, systematické, doslova mravenčí práci a probíhala v několika etapách, neboť oproti zaběhnutým farnostem tato vznikala úplně od začátku a mladí se prakticky neznali.

V počáteční etapě byli mladí individuálně zváni na různé společenské a sportovní akce (fotbal, sport v tělocvičně, zábava...), kde navazovali první kontakty ti, kteří se znali jen od vidění z nedělních bohoslužeb.

Ve druhé etapě byli vytipováni a pozváni k práci na společné akci mladí pro jádro zakládaného společenství. V našem případě se jednalo o nacvičení a předvedení několika poměrně náročných divadelních her (poslední dvě z nich jsou k dispozici ke zhlédnutí na internetu – TV-MIS – Odpuštění, Natašo: www.tv-mis.cz/titul.php?id=182 a Sejdeme se v nebi: www.tv-mis.cz/titul.php?id=179.) Při této činnosti se mladí lidé hlouběji poznali a prožili spolu zajímavé chvíle, které je sblížily, a to jak při nácvičení, tak zejména při cestování po představeních v celé republice i na Slovensku.

Současně s touto činností byly pořádány jednoduché výlety se základní strukturou: návštěva zajímavého místa (např. Punkevní jeskyně v Moravském krasu), zábava se sportovními hrami, duchovní hodinka. Stejně jako u výjezdů s divadelním představením i zde hrálo významnou roli pro rozvoj společenství posezení u oběda. Na těchto akcích se společenství utužovalo, ale především šlo o jinou věc – na výlety byli zváni i mladí žijící mimo toto společenství, aby se navzájem poznali a společenství rozšířili.

Duchovní obnova

Vše směřovalo k hlavnímu bodu, a to třídní duchovní obnově. Tento víkendový pobyt v exercičním do-

Mnohé aktivity jsou určeny pro ty nejmladší.

mě měl a stále má při vytváření společenství ve farnosti klíčové místo. Během tohoto pobytu se mladí seznámí tak, jak to nedokážou za léta. Zároveň je obnova stavěna na výrazném prohloubení duchovního života.

Základní osnovou zde je modlitba, přednáška pro prohloubení znalostí víry, adorace, mše svatá nebo bohoslužba slova. Tyto základní prvky prokládají sportovní aktivity, výlety do okolí, táborák apod.

Klíčovým momentem zde je celonoční adorace, kdy se mladí střídají po půlhodinových až hodinových službách. Kaple je ponořena do tmy, osvětlena je pouze vystavená Nejsvětější svátost. Tady, v prostředí bez rušivých elementů, kam mladí přichází bez rozjitřené mysli, výrazně prohlubují svůj vztah k Ježíši zde přítomnému. Jedna účastnice v rozhovoru na ICQ potvrzuje: „Hodně mi dává jen mlčky sedět před svatostánkem v tmě. To je nejpěknější. Pocit tepla, i když je zima.“

Na těchto obnovách mladí poznali, že důležitými pilíři jejich života je modlitba a poznávání své víry do hloubky. Od té doby se pravidelně schází na úterních adoracích a pátečních katechezích.

Bílé hodinky

Dá se říci, že sledovaného cíle bylo dosaženo v první polovině roku 2010. Takto prohloubené a produhovně společenství se v současné době začí-

ná odrážet i na duchovním životě farnosti. Mládež se schází jednou týdně na adoraci spolu s dospělými, doprovází ji zpěvem a tak i starší věřící farnosti obohacuje v duchovním životě. Mládež také navštěvuje nemocné členy farnosti, kteří již nemohou docházet na mši. Učí je například obsluhovat nově pořízený mobil, pomáhá jim venčit psa apod. Bývalou farnici, která v životě mnoho hezkého neprožila a duchovní centrum brala jako svůj domov, začali mladí navštěvovat v domově důchodců.

Aktivity nad rámec farnosti

Když toto společenství spolu s jáhnem začalo sloužit navíc jednou měsíčně bohoslužbu slova, otec biskup ustavil v domově svatostánek a otec Karel Cikrle začal sloužit mši svatou každý týden a člen společenství Jiří Faldík pravidelně doprovází mši na varhany.

Pro starší a nemocné členy farnosti se pořádají výlety na některé ne příliš vzdálené poutní místo (Křtiny, Šošůvka, Křepice, Senetářov, Sloup...). Původní jádro, vytvořené pomocí nácvičky divadelních her, pravidelně chystá mikulášskou, farní tábory a je motorem rozsáhlejších aktivit.

Mladí sledují i život diecéze a reagují například na výzvy otce biskupa k pravidelným modlitbám za mír ve farnostech. Styl křesťanského života, který mladí přijali do svého života, se

v současné době odráží a přesahuje rámec farnosti. Mladí adoptovali farnost na jižní Moravě v duchovně mrtvé oblasti a pravidelně tam jezdí na první sobotu v měsíci na modlitbu za všechny farnosti, kde víra chřadne. Zároveň jezdívají do jiné farnosti v podobném postavení, kde pořádají jednodenní duchovní obnovy zacílené na biřmovance.

Na duchovních obnovách, které naše farnost pořádá během roku, pomáhají mladí s jejich organizací a starají se o hudební doprovod. Jedná se o třídní duchovní obnovy pořádané pro veřejnost na Velehradě a o jednodenní obnovy pořádané ve spolupráci s dalšími farnostmi.

Je třeba také dodat, že mladí do farnosti přivádějí své nevěřící přátele, kteří si kladou otázky po smyslu života. Odpovědi na tyto otázky s hledajícími probíráme na nepravidelně pořádaném malém sezení, které se začalo nazývat Bílé hodinky. Někteří z těchto mladých lidí se posléze účastní i duchovních programů, výletů, sportovních aktivit a dokonce se účastnili duchovní obnovy na Velehradě.

Vrcholem činnosti našeho společenství je práce na celodenních duchovních obnovách pro vězňice Rýnovice, Valdice, Kuřim (výhledově také další vězňice), kde se někteří z mladých stali i křesťanskými kmotry některým odsouzeným. U odsouzených, kteří prošli duchovní konverzí, se výrazně snižuje recidiva.

JIŘÍ MAXA,
trvalý jáhen

Setkání s blahoslavenou Restitutou

To první bylo pro mne velkým překvapením. V prosinci 1990 mi na pracovním stole zazvonil telefon. Volal mi dlouholetý obchodní partner Rainer Henn z Vídně, který byl tehdy hospitalizován v nemocnici sester křesťanské lásky. Požádal mne, abych se ujal doprovodu dvou řádových sester, které přijedou do Brna. Chtěly poznat místa spojená s dětstvím Heleny Kafkové.

Tak začaly mé kontakty s Kongregací sester III. řádu sv. Františka zvaných „sestry křesťanské lásky“. Ve Vídni jsou známy jako „sestry hartmanky“ podle sídla mateřského kláštera na Hartmannově ulici. Ke klášteru přiléhá kongregací provozovaná nemocnice.

Objevila se také příležitost setkat se s významnými osobnostmi. Jedna z těch prvních byla v říjnu 1992 na vernisáži výstavy perokreseb malíře Ernsta Degasperiho ve Staré radnici ve Vídni. Cyklus obrazů nesl název „Sůl země – světlo světa“ a je věnován závěru života sestry Restituty.

Díky primátorce města Brna Dagmar Lastovecké uspořádalo v roce 1998 Dokumentační centrum vídeňského školství v Křížové chodbě Nové radnice výstavu s názvem „Lidskost proti popravě“ o životní pouti sr. Restituty.

Pamětní deska

Konečně nastal den, který korunoval mnohaleté úsilí sester hartmanek vedené generální představenou sr. Elfriede Obermüllerovou a vicepostulátorkou sr. Edith Beinhauerovou. Papež sv. Jan Pavel II. prohlásil 21. června 1998 na vídeňském náměstí Hrdinů brněnskou rodačku sestru Restitutu za blahoslavenou.

Ještě týž den odpoledne celebroid brněnský biskup Mons. Vojtěch Cikrle děkovnou mši svatou v českém kostele ve Vídni na Rennwegu. O několik dnů později celebroid děkovnou mši sv. v brněnské katedrále generální vikář Mons. Jiří Mikulášek a po ní otevřel v katedrále opět výstavu „Sůl země – světlo světa“. Liturgická památka blahoslavené sestry Restituty byla stanovena na 29. říjen.

Každý rok jezdí lesenští farníci do Vídně. Právě zde působila brněnská rodačka blahoslavená sestra Restituta.

Snímky v příloze Karel Pažourek / Člověk a víra

O rok později byla na rodném domku bl. Restituty v Husovicích na Dukelské ulici č. 27 odhalena její pamětní deska. Autorem desky je akad. malíř Jiří Šindler. Jméno bl. Restituty nese také park na místě zrušeného husovického hřbitova.

V roce 1997 ve Vídni napsal Wilhelm Müller na nápěv staré duchovní písně text k oslavě sr. Restituty. Náš farník prof. Antonín Reček ji přebásnil do češtiny. Píseň ke cti bl. Restituty je o památných dnech jejího života zpívána ve Vídni i v Brně.

V Brně na sídlišti Lesná se v roce 2004 dokončovala stavba duchovního centra jako splnění dlouholetého přání tamních věřících.

Stopy ve Vídni

Pro naše věřící, kteří se vypraví do Rakouska po stopách blahoslavené Restituty, jsou ve Vídni významné návštěvy dvou objektů. Je to především v městské části Brigittenau farní kostel

svatě Brigity, který bl. Restituta poté, co se s rodiči přestěhovali do Vídně, často navštěvovala, tam přijala i první svatě přijímání a byla biřmována. Připomíná ji tam krásný vedlejší oltář.

Druhým objektem je klášter a nemocnice sester křesťanské lásky – hartmanek, kde bl. Restituta delší dobu žila. V klášterní části je kostel, ve kterém ji připomíná malá moderní kaple. V nemocniční části pak je pacientům i veřejnosti přístupná velmi krásná kaple jí zasvěcená. V této části objektu je i pamětní síň s expozicí o životních osudech blahoslavené.

Vzájemné návštěvy řádových sester v Brně a návštěvy malých skupinek z farnosti se od roku 2007 změnilly v pravidelné autobusové poutě konané jednou i dvakrát ročně.

Za zmínku stojí pouť vídeňských hostů v předvečer 70. výročí odsouzení bl. Restituty k trestu smrti (29. 10. 1942) do Brna. Tehdy generální představená sestra Hilda Dauerová věnovala naší farnosti relikviář se dvě-

ma kousky řádového oděvu blahoslavené Restituty.

120. výročí narození naší patronky jsme oslavili s vídeňskými poutníky 4. 5. 2014 v husovickém kostele mši svatou, kterou celebroid biskup Vojtěch Cikrle za velké účasti věřících.

Významnou událostí byla 4. března 2013 slavnostní bohoslužba slova v bazilice svatého Bartoloměje v Římě, když kardinál Schönborn v přítomnosti našich kardinálů Duky a Vlka uložil na jeden z bočních oltářů baziliky kříž z růžence, který sr. Restituta nosila na svém řádovém hábitu.

Na nejbližší pouť k bl. Restitutě se připravujeme v den blízký její letošní liturgické památce – 23. října, kdy bude ve Vídni otevřena již zmíněná prakticky nová pamětní síň. O následující neděli 30. října oslavíme patrociniem v našem duchovním centru blahoslavené Restituty a patera Martina Středy v Brně na Lesné.

VÁCLAV BENDA,
člen farní rady

Blahoslavená Restituta

- 1894 narozena v Brně-Husovicích jako Helena Kafková
- 1914 vstoupila do kongregace sester křesťanské lásky
- 1916 při obláčce přijala řádové jméno Marie Restituta
- 1914–1942 pracovala jako ošetřovatelka ve vídeňských nemocnicích
- 1942 přímo na operačním sále byla zatčena gestapem za rozšiřování protinacistické básně
- 1943 popravena
- 1998 ji papež Jan Pavel II. prohlásil za blahoslavenou

Kontakt:

Římskokatolická farnost Brno-Lesná
Duchovní centrum patera M. Středy a blahoslavené M. Restituty
Nezvalova 13, 638 00 Brno
IČ: 73633364
<http://mujweb.cz/dcbl>
E-mail: dcbl@seznam.cz, brno-lesna@dieceze.cz
Farář P. Mgr. Pavel Hověz

Číslo účtu: 197964240/0300

ČSOB a.s., Brno, Milady Horákové 6